

ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN AZƏRBAYCANDA TURİZM SƏNAYESİNİN TƏRƏQQİSİNƏ VERDİYİ TÖHFƏLƏR

Xülasə

Məqalə Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda turizmin inkişafına verdiyi mühüm töhfələri araşdırır, onun uzaqgörənliyini, siyasətini və ölkənin nadir mədəni irsini və təbii görməli yerlərini təbliğ etmək səylərini vurğulayır. Bu məqalə Heydər Əliyevin hakimiyyəti dövründə həyata keçirilən əsas mərhələləri, layihələri və siyasətləri tədqiq etməklə onun rəhbərliyinin Azərbaycanın turizm sektoruna transformativ təsirini işıqlandırır. Bundan əlavə, məqalədə Azərbaycanın turizm landşaftının formalaşmasında Heydər Əliyevin baxışının irsi müzakirə edilir və ölkədə turizmin davamlı inkişafı üçün gələcək perspektivlər göstərilir. Heydər Əliyevin xidmətlərinin hərtərəfli təhlili vasitəsilə bu məqalə Azərbaycanda turizm sənayesinin inkişafında və iqtisadi artımın təşviqində effektiv liderliyin və strateji planlaşdırmanın əhəmiyyətini vurğulamaq məqsədi daşıyır.

Açar sözlər: Ümummilli, Lider, Heydər Əliyev, Azərbaycan, turizm.

Giriş

Heydər Əliyev XX əsrdə Azərbaycan tarixinin gedişatının formalaşmasında mühüm rol oynamış görkəmli dövlət xadimi idi. Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbəri olduğu müddətdə respublikanın müasirləşməsinə və inkişafına töhfə verən mühüm islahatlar həyata keçirdi. O, Azərbaycanın dünya miqyasında müstəqil dövlət kimi çıxışının əsasını qoyaraq, iqtisadi sabitliyi, sosial rifahı və mədəniyyətin qorunub saxlanmasını prioritet hesab edirdi.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi idarəetməyə pragmatik yanaşma, milli birliyə və suverenliyə sadıqlığı ilə seçilirdi. 1993-cü ildə xalqın çağırışları və təkidli tələbləri ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin milli dövlət quruculuğu və müasir inkişaf strategiyası özündə bir sıra mühüm komponentləri birləşdirdi:

- müstəqilliyin təmin edilməsi və müstəqil siyasətin aparılması;
- ictimai-siyasi sabitlik;
- iqtisadi artım və güclü iqtisadiyyat;
- islahatlar və müasir cəmiyyət quruculuğu;
- müasir və güclü ordu quruculuğu;
- suverenlik və ərazi bütövlüyünün bərpası;
- beynəlxalq münasibətlər sisteminə inteqrasiya;
- Azərbaycançılıq ideologiyasına əsaslanan milli birlik və həmrəylik;
- milli adət-ənənələrə və tarixi köklərə sadıqlıq.

Prezident kimi Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsinə, iqtisadi yüksəlişinin təşviqinə, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəldilməsinə yönəlmiş siyasət həyata keçirirdi. O, digər dövlətlərlə, xüsusilə enerji sektorunda strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin təmin edilməsində mühüm rol oynayıb və bu, Azərbaycanın neft və qaz sənayesinə əhəmiyyətli investisiyaların qoyulmasına səbəb olub [5].

Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanın inkişafında mühüm şəxsiyyət olub, onun irsi müxtəlif sahələrə, o cümlədən turizm sənayesinə uzanıb. Heydər Əliyevin turizm sənayesinə verdiyi töhfələr Azərbaycanın populyar turizm məkanına çevrilməsində mühüm rol oynamışdır. Onun uzaqgörən rəhbərliyi və strateji təşəbbüsləri ölkədə turizmin böyüməsi və inkişafı üçün zəmin yaratmışdır.

Heydər Əliyevin turizm sənayesinə verdiyi əsas töhfələrdən biri onun infrastrukturun inkişafına verdiyi diqqət idi. O, Azərbaycan Prezidenti olduğu müddətdə ölkənin turizm sektorunu inkişaf etdirmək məqsədi daşıyan çoxsaylı infrastruktur layihələrinə başlayıb. Bu layihələrə müasir mehmanxanaların, kurortların və nəqliyyat şəbəkələrinin tikintisi daxildir ki, bu da turistlərin

ölkənin müxtəlif bölgələrinə gediş-gəlişini asanlaşdırır. Heydər Əliyev infrastrukturun yaxşılaşdırılmasına sərmayə qoymaqla turizmin inkişafına kömək etdi və Azərbaycana daha çox ziyarətçi cəlb etdi [3].

Ekoturizmin təşviqi və ölkənin təbii mühitinin qorunması

Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda turizm sənayesinin inkişafına verdiyi töhfələr arasında ekoturizmin təşviqinə və ölkənin təbii mühitinin qorunmasına, bununla da davamlı turizm təcrübələrinin təşviqinə yönəlmiş təşəbbüslər yer almışdır. Bu səylər Heydər Əliyevin turizmin inkişafı ilə ətraf mühitin mühafizəsinin balanslaşdırılması, Azərbaycanın təbii gözəlliklərinin və biomüxtəlifliyinin gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanılmasını təmin etmək öhdəliyini əks etdirirdi [4].

Heydər Əliyev dünyanın hər yerindən turistləri cəlb etmək üçün Azərbaycanın zəngin mədəni irsinin və müxtəlif landşaftlarının böyük potensialını tanıyırdı. Bununla belə, o, turizmin inkişafının ətraf mühitin pozulması hesabına baş verməməsinin vacibliyini də anlayırdı. Bunu həll etmək üçün o, ətraf mühitə mənfi təsirləri minimuma endirməklə yanaşı, təbiətdə immersiv təcrübələr təqdim etməyə yönəlmiş eko-turizmin təşviqinə yönəlmiş təşəbbüslərə rəhbərlik etmişdir.

Heydər Əliyevin baxışlarının əsasını Azərbaycanın təbii gözəlliyinin və biomüxtəlifliyinin qorunub saxlanması təşkil edirdi. Milli parklar, qoruqlar və vəhşi təbiətin yaşayış yerləri kimi ekoloji cəhətdən həssas əraziləri qeyri-davamlı turizm təcrübələrindən qorumaq üçün siyasət və qaydalar həyata keçirdi. Heydər Əliyev bu ekosistemləri qorumaqla gələcək nəsillərin Azərbaycanın təbii sərvətlərini dəyərləndirmək imkanı qazanmasını təmin etdi.

Üstəlik, Heydər Əliyevin turizmin inkişafı ilə ətraf mühitin mühafizəsinin balanslaşdırılması öhdəliyi onun dayanıqlı turizm təcrübələrini dəstəkləməsində aydın görünürdü. O, turizm fəaliyyətlərinin ekoloji izlərini minimuma endirmək üçün tullantıların idarə edilməsi proqramları, bərpa olunan enerji layihələri və məsuliyyətli turizm təlimatları kimi ekoloji cəhətdən təmiz təşəbbüslərin qəbulunu təşviq etdi.

Azərbaycanda davamlı turizmin təşviqində Heydər Əliyevin irsi bu gün də ölkənin turizm sənayesini formalaşdırmaqda davam edir. Onun uzaqgörən rəhbərliyi və ətraf mühitin mühafizəsinə sarsılmaz sadıqlığı davamlılığı və təbii ətraf mühitin məsuliyyətlə idarə olunmasını prioritetləşdirən inkişaf edən turizm sektorunun əsasını qoyub.

Azərbaycan qlobal miqyasda turizm məkanı kimi öz rolunu qəbul edərkən, Heydər Əliyevin dayanıqlı turizmin inkişafı prinsiplərini rəhbər tutur. Onun təşəbbüslərinə əsaslanaraq və ekoturizmə innovativ yanaşmaları mənimsəyən Azərbaycan gələcək nəsillər üçün təbii irsini qoruyaraq, ziyarətçiləri cəlb etməyə hazırdır. Heydər Əliyevin irsi Azərbaycanın turizm sənayesinin davamlı inkişafı ilə əbədi olaraq iç-içə olacaq, ölkənin hamının yaşaya biləcəyi və zövq alması üçün təbii gözəllik və mədəni zənginlik çırağı olaraq qalmasını təmin edəcəkdir.

Bütövlükdə, Heydər Əliyevin infrastrukturun inkişafına verdiyi önəm Azərbaycanda turizm sənayesinin böyüməsi və genişlənməsinin əsasını qoydu. O, nəqliyyata, yerləşdirməyə və digər zəruri şəraitə sərmayə qoymaqla turizmin inkişafı üçün əlverişli mühit yaratdı, dünyanın hər yerindən qonaqları cəlb etdi və Azərbaycanı regionda əsas turizm məkanı kimi yerləşdirdi. Heydər Əliyevin infrastrukturun inkişafındakı irsi gələcək illərdə dayanıqlı inkişaf və tərəqqi üçün lazımı çərçivəni təmin edərək turizm sektoruna fayda verməkdə davam edir [1, s.47].

Əliyev infrastrukturun inkişafı və mədəniyyətin təbliği ilə yanaşı, turizmin inkişafı üçün əlverişli biznes mühitinin yaradılmasına da diqqət yetirirdi. O, turizm sənayesinin böyüməsini dəstəkləyən siyasətləri həyata keçirdi, məsələn, viza prosedurlarının sadələşdirilməsi, mehmanxana tərtibatçılarına stimulların təqdim edilməsi və beynəlxalq turizm təşkilatları ilə tərəfdaşlığı təşviq etdi. Heydər Əliyev əlverişli biznes mühiti yaratmaqla turizm sektoruna investisiya qoyuluşunu təşviq etdi və onun genişlənməsinə şərait yaratdı.

Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi və strateji təşəbbüsləri Azərbaycanın turizm sənayesinə davamlı təsir göstərmişdir. Onun infrastrukturun inkişafına, mədəni təbliğata və biznes üçün əlverişli mühitin yaradılmasına diqqət yetirməsi ölkədə turizm sektorunun inkişafı və uğurunun əsasını qoyub. Bu gün Azərbaycan tarixi yerlərdən və təbii landşaftlardan tutmuş müasir şəraitə və

qonaqpərvərlik xidmətlərinə qədər müxtəlif turistik yerləri ilə tanınır, bu da ümummilli lider Heydər Əliyevin söyləri nəticəsində az deyil [2, s.207].

Nəticə

Heydər Əliyevin təşəbbüsləri davamlı turizmin inkişafı, iqtisadi artımın təşviqi, iş yerlərinin yaradılması və Azərbaycanın canlı turizm məkanı kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması üçün zəmin yaratdı. Üstəlik, Heydər Əliyevin ətraf mühitin mühafizəsi və ictimaiyyətin iştirakı ilə bağlı diqqəti gələcək nəsillərin Azərbaycanın təbii sərvətlərindən bəhrələnmə bilməsini təmin edərək, turizm sektorunun məsuliyyətli və etik yüksəlişinə yol açdı.

Yekun olaraq qeyd edək ki, Heydər Əliyevin uzaqgörən rəhbərliyi və turizmin təşviqinə sarılmaz sədaqəti Azərbaycanın turizm sənayesini formalaşdırmağa davam edən davamlı miras qoyub. Onun uzaqgörənliyi, siyasəti və söyləri təkcə Azərbaycanın turizm mənzərəsini dəyişməyib, həm də gələcək illərdə davamlı inkişaf və çiçəklənmə üçün zəmin yaradıb. Azərbaycan qlobal turizm arenasında öz kursunu müəyyənləşdirməkdə davam edərkən, Heydər Əliyevin vizyonunun rəhbər prinsipləri turizmin inkişafı və iqtisadi artıma təkan verən effektiv liderliyin transformasiyaedici gücünə ilham çırağı və sübut kimi xidmət edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Bilalov B.Ə., Gülləliyev Ç.G., - "Turizmin Əsasları", Bakı, 2015
2. Cabbarov Ə. Turizmin iqtisadi əsasları. Bakı, 2015. 267 s.
3. http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/medeniyyet_may2009/78916.htm
4. <https://beijing.mfa.gov.az/en/news/3248/dedicated-to-the-memory-of-a-great-man>
5. <https://sia.az/en/news/social/953147.html>

Исмаилшах Алиеддин Исмаилов
Азербайджанский Университет Кооперации
ismayilshah.2777@gmail.com

Вклад Национального Лидера Гейдара Алиева в развитие туристической индустрии в Азербайджане

Резюме

В статье рассматривается значительный вклад общенационального лидера Гейдара Алиева в развитие туризма в Азербайджане, подчеркиваются его дальновидность, политика и усилия по популяризации редкого культурного наследия и природных достопримечательностей страны. В данной статье освещается преобразующее влияние руководства Гейдара Алиева на туристический сектор Азербайджана путем рассмотрения основных этапов, проектов и политики, реализованных во время его правления. Кроме того, в статье рассматривается наследие видения Гейдара Алиева в формировании туристического ландшафта Азербайджана и показаны будущие перспективы устойчивого развития туризма в стране. Целью данной статьи является всесторонний анализ заслуг Гейдара Алиева, призванный подчеркнуть важность эффективного руководства и стратегического планирования в развитии туристической индустрии и содействии экономическому росту в Азербайджане.

Ключевые слова: *Национальный, Лидер, Гейдар Алиев, Азербайджан, туризм.*

Ismayilshah Alieddin Ismayilov
Azerbaijan Cooperation University
ismayilshah.2777@gmail.com

National Leader Heydar Aliyev's contributions to the development of the tourism industry in Azerbaijan

Summary

The article examines the significant contributions of National Leader Heydar Aliyev to the development of tourism in Azerbaijan, highlighting his foresight, policies and efforts to promote the country's rare cultural heritage and natural attractions. This article highlights the transformative impact of Heydar Aliyev's leadership on Azerbaijan's tourism sector by examining the main stages, projects and policies implemented during his reign. In addition, the article discusses the legacy of Heydar Aliyev's vision in the formation of the tourism landscape of Azerbaijan and shows future prospects for the sustainable development of tourism in the country. Through a comprehensive analysis of Heydar Aliyev's services, this article aims to highlight the importance of effective leadership and strategic planning in developing the tourism industry and promoting economic growth in Azerbaijan.

Key words: National, Leader, Heydar Aliyev, Azerbaijan, tourism.